

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	09.09.2024, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurörid Leelo Soomaa ja Anneli Masing
Ametiasutuse nimi:	Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	21730000019
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 201 lg 1, § 344 lg 1, § 345 lg 1, 389 ¹ lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX (ik XXX)

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi nr 21730000019, mis alustati 25.01.2021 äriühingu XXX (rg-kood XXX) vähemusosaniku XXX (rg-kood XXX) esindaja vandeadvokaat Martin Hirvoja 15.01.2021 kuriteokaebuse alusel karistusseadustiku (KarS) § 201 lg 2 p 2, § 344 lg 1 ja § 345 lg 1 tunnustel äriühingu juhatuse liikme XXX (XXX) suhtes.

Kriminaalasjas on XXX esitatud kahtlustus **KarS § 201 lg 1** järgi, s.o isikule usaldatud võõra vara ebaseaduslikult kolmanda isiku kasuks pööramises, mis seisneb alljärgnevas:

XXX oli ajavahemikul 15.02.2008–02.12.2022 XXX (rg-kood XXX) juhatuse ainuliige, olles seega äriseadustiku (ÄS) § 180 lg 1 mõttes osaühingut esindavaks ja juhtivaks organiks ning ÄS § 183 mõttes osaühingu raamatupidamist korraldamise eest vastutavaks isikuks. Vastavalt ÄS § 187 lg-le 1 oli XXX osaühingu juhatuse liikmena kohustatud täitma oma kohustusi korraliku ettevõtja hoolsusega.

Juhatuse liikme staatusest tulenevalt omas XXX ligipääsu XXX kuuluvale varale, olles alates 08.04.2010 allkirjaõiguslikuks isikuks osaühingu arvelduskonto EEXXX (Swedbank AS) juures ning alates 01.01.2017 allkirjaõiguslikuks isikuks osaühingu arvelduskonto EEXXX (AS LHV Pank) juures ning omades nendel volitusi kõikide tehingute tegemiseks.

Ajavahemikul 26.07.2019–16.03.2020 tasus XXX XXX rahalistest vahenditest kulusid kogusummas **XXX eurot**, mis ei olnud seotud osaühingu majandustegevusega, vaid olid seotud teiste tema endaga seotud äriühingutega, ja nimelt:

1. 26.07.2019 kandis XXX XXX arvelduskontolt EEXXX (Swedbank AS) XXX arvelduskontole EEXXX 03.07.2019 arvete **nr 190694** ja **nr 190695** alusel kokku **XXX eurot** õigusabiteenuste eest, mida ei osutatud XXX ning millel puudus seos XXX majandustegevusega. Arve nr 190694 alusel summas XXX eurot osutati tegelikkuses õigusabi XXX (rg-kood XXX, alates 29.07.2014 juhatuse liikmeks XXX) seoses Tallinna Ringkonnakohtu menetluses oleva tsiviilasjaga nr XXX XXX ja XXX vahel. Arve nr 190695 alusel summas XXX eurot osutati tegelikkuses õigusabi XXX (rg-kood XXX, alates 04.10.2019 nimega XXX, ajavahemikul 25.05.2012–04.10.2019 juhatuse

liikmeks XXX, ajavahemikul 25.05.2012–03.10.2019 osanikuks XXX) seoses selle jagunemiskava analüüsi ja osaühingu osa müügilepingu täiendamisega. Samuti osutati arve nr 190695 alusel õigusabi XXX (rg-kood XXX, alates 02.04.2012 juhatuse liikmeks ja ainuosanikuks XXX) seoses XXX ja XXX (rg-kood XXX) vahel sõlmitud XXX kuuluva kinnistu asukohaga XXX, Tallinn võlaõigusliku müügilepingu muutmise kokkuleppe täiendamisega.

2. 24.09.2019 kandis XXX XXX arvelduskontolt EEXXX (Swedbank AS) Advokaadibüroo XXX arvelduskontole XXX 04.09.2019 arvete **nr 190855** ja **nr 190856** alusel kokku **XXX eurot** õigusabiteenuste eest, mida ei osutatud XXX ning millel puudus seos XXX majandustegevusega. Arve nr 190855 alusel summas XXX eurot osutati tegelikkuses õigusabi äriühingule XXX seoses Tallinna Ringkonnakohtu menetluses oleva tsiviilasjaga nr XXX XXX ja XXX vahel. Arve nr 190856 alusel summas XXX eurot osutati tegelikkuses õigusabi XXX seoses selle jagunemisega.
3. 18.10.2019 kandis XXX XXX arvelduskontolt EEXXX (Swedbank AS) XXX arvelduskontole EEXXX 04.10.2019 arve **nr 190951** alusel **XXX eurot** õigusabiteenuste eest, mida ei osutatud XXX ning millel puudus seos XXX majandustegevusega. Arve nr 190951 alusel osutati tegelikkuses õigusabi äriühingule XXX seoses sellele kuuluva kinnistu asukohaga XXX, Tallinn müügiga äriühingule XXX. Samuti osutati arve nr 190951 alusel õigusabi XXX seoses selle jagunemisega.
4. 19.12.2019 kandis XXX XXX arvelduskontolt EEXXX (Swedbank AS) XXX arvelduskontole EEXXX 06.12.2019 arvete **nr 191177** ja **nr 191178** alusel kokku **XXX eurot** õigusabiteenuste eest, mida ei osutatud XXX ning millel puudus seos XXX majandustegevusega. Arve nr 191177 alusel summas XXX eurot osutati tegelikkuses õigusabi XXX seoses Tallinna Ringkonnakohtu menetluses oleva tsiviilasjaga nr XXX XXX ja XXX vahel. Arve nr 191178 alusel summas XXX eurot osutati tegelikkuses õigusabi XXX (rg-kood XXX, alates 06.11.2019 juhatuse liikmeks XXX) seoses 01.11.2019 XXX ja XXX (rg-kood XXX) vahel sõlmitud üürilepinguga.
5. 14.01.2020 kandis XXX XXX arvelduskontolt EEXXX (Swedbank AS) XXX arvelduskontole EEXXX 07.01.2020 arve **nr 191271** alusel **XXX eurot** õigusabiteenuste eest, mida ei osutatud XXX ning millel puudus seos XXX majandustegevusega. Arve nr 191271 alusel osutati tegelikkuses õigusabi XXX seoses Tallinna Ringkonnakohtu menetluses oleva tsiviilasjaga nr XXX XXX ja XXX vahel.
6. 16.03.2020 kandis XXX XXX arvelduskontolt EEXXX (AS LHV Pank) XXX arvelduskontole EEXXX 05.03.2020 arve **nr 200153** alusel **XXX eurot** õigusabiteenuste eest, mida ei osutatud XXX ning millel puudus seos XXX majandustegevusega. Arve nr 200153 alusel osutati tegelikkuses õigusabi XXX seoses selle jagunemisega.

Ülalkirjeldatud tegevusega tekitas XXX XXX varalise kahju kogusummas **XXX eurot**.

Seega pani XXX toime temale usaldatud võõra vara ebaseaduslikult kolmanda isiku kasuks pööramise, s.o KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Samuti on kriminaalasjas XXX esitatud kahtlustus **KarS § 344 lg 1** järgi, s.o dokumendi, mille alusel on võimalik omandada õigusi, võltsimises, mis seisneb alljärgnevas:

XXX, olles ajavahemikul 15.02.2008–02.12.2022 XXX juhatuse ainuliikmeks, võltsis ajavahemikul 2018–2020 igakuiselt XXX arvelduskonto väljavõtteid ning esitas need XXX raamatupidajale, eesmärgiga tekitada sellega enda kasuks XXX vastu alusetu varaline nõue omanikulaenu näol.

Juhatuse liikme staatusest tulenevalt omas XXX ligipääsu XXX kuuluvale varale, olles alates 08.04.2010 allkirjaõiguslikuks isikuks osaühingu arvelduskonto EEXXX (Swedbank AS) juures ning omades sellel volitusi kõikide tehingute tegemiseks. XXX, omades ligipääsu elektroonilistele kontoväljavõtetele, kustutas neist ajavahemiku 10.11.2018–30.10.2020 osas õiged kanded, mis kajastasid XXX klientidelt kaardimakseterminali kaudu laekunud makseid ja makseterminali üüritasude makseid, ning asendas need väidetavalt enda isiklikult arvelduskontolt tehtud maksetega, mille sisu ei vastanud tegelikkusele, ja nimelt:

- Ajavahemikul 10.11.2018–31.12.2018 laekus XXX arvelduskontole EEXXX (Swedbank AS) kaardimakseterminali kaudu makseid kogusummas **XXX eurot** ning tasuti makseterminali üüritasusid kogusummas **XXX eurot**. XXX kustutas kontoväljavõtetest makseterminali kaudu laekunud maksed ja üüritasude maksed ning asendas need maksetega, mille kohaselt on ta teinud enda isiklikult arvelduskontolt EEXXX XXX arvelduskontole makseid kogusummas **XXX eurot**, mis ei vasta tegelikkusele.
- Ajavahemikul 01.01.2019–31.12.2019 laekus XXX arvelduskontole EEXXX (Swedbank AS) kaardimakseterminali kaudu makseid kogusummas **XXX eurot** ning tasuti makseterminali üüritasusid kogusummas **XXX eurot**. Samuti laekus nimetatud perioodil osaühingu arvelduskontole makseid XXX isiklikult arvelduskontolt EEXXX kogusummas **XXX eurot** selgitusega „laen“. XXX kustutas kontoväljavõtetest makseterminali kaudu laekunud maksed ja üüritasude maksed ning asendas need maksetega, mille kohaselt on ta teinud enda isiklikult arvelduskontolt EEXXX XXX arvelduskontole makseid kogusummas **XXX eurot**, s.o **XXX euro** ulatuses makseid, mis ei vasta tegelikkusele.
- Ajavahemikul 01.01.2020–31.10.2020 laekus XXX arvelduskontole EEXXX (Swedbank AS) kaardimakseterminali kaudu makseid kogusummas **XXX eurot** ning tasuti makseterminali üüritasusid kogusummas **XXX eurot**. Samuti laekus nimetatud perioodil XXX arvelduskontole makseid XXX isiklikult arvelduskontolt EEXXX kogusummas **XXX eurot** selgitusega „laen“. XXX kustutas kontoväljavõtetest makseterminali kaudu laekunud maksed ja üüritasude maksed ning asendas need maksetega, mille kohaselt on ta teinud enda isiklikult arvelduskontolt EEXXX XXX arvelduskontole makseid kogusummas **XXX eurot**, s.o **XXX euro** ulatuses makseid, mis ei vasta tegelikkusele.

Kirjeldatud tegevuse tagajärjel kajastas XXX raamatupidaja aruannetes klientidelt kaardimakseterminali kaudu laekunud makseid ebaõigesti kui XXX poolt antud omanikulaenu, tekitades sellega osaühingule ebaõigesti varalise kohustuse XXX ees kogusummas **XXX eurot**.

Seega pani XXX toime dokumendi, mille alusel on võimalik omandada õigusi, võltsimise, s.o KarS § 344 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Samuti on kriminaalasjas XXX esitatud kahtlustus **KarS § 345 lg 1** järgi, s.o teadvalt võltsitud dokumendi kasutamises eesmärgiga omandada õigusi, mis seisneb alljärgnevas:

XXX, olles ajavahemikul 15.02.2008–02.12.2022 XXX juhatuse ainuliikmeks ning seega ÄS § 187 lg-st 1 tulenevalt osaühingu ees hoolsus- ja lojaalsuskohustusega isikuks, esitas ajavahemikul 2018–2020 igakuiselt osaühingu raamatupidajale võltsitud kontoväljavõtteid, eesmärgiga tekitada sellega enda kasuks XXX vastu alusetu varaline nõue.

Juhatuse liikme staatusest tulenevalt omas XXX ligipääsu XXX kuuluvale varale, olles alates 08.04.2010 allkirjaõiguslikuks isikuks osaühingu arvelduskonto EEXXX (Swedbank AS) juures ning omades sellel volitusi kõikide tehingute tegemiseks. XXX, omades ligipääsu elektroonilistele kontoväljavõtetele, kustutas neist ajavahemiku 10.11.2018–30.10.2020 osas õiged kanded, mis kajastasid XXX klientidelt kaardimakseterminali kaudu laekunud makseid kogusummas **XXX eurot** ja makseterminali üüritasude makseid, ning asendas need väidetavalt enda isiklikult arvelduskontolt tehtud maksetega kogusummas **XXX eurot**, mille sisu ei vastanud tegelikkusele. Võltsitud kontoväljavõtted saatis XXX igakuiselt enda e-posti aadressilt [XXX](#) osaühingu raamatupidaja XXX e-posti aadressile [XXX](#).

Ülalnimetatud teadvalt võltsitud dokumente kasutas XXX eesmärgiga omandada enda kasuks XXX vastu varaline õigus omanikulaenu tagastamiseks kogusummas **XXX eurot**. Kirjeldatud tegevuse tagajärjel kajastas XXX raamatupidaja aruannetes klientidelt kaardimakseterminali kaudu laekunud makseid ebaõigesti kui XXX poolt antud omanikulaenu, tekitades sellega osaühingule ebaõigesti varalise kohustuse XXX ees kogusummas **XXX eurot**.

Seega pani XXX toime teadvalt võltsitud dokumendi kasutamise eesmärgiga omandada õigusi, s.o KarS § 345 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Samuti on kriminaalasjas XXX esitatud kahtlustus **KarS § 389¹ lg 1** järgi, s.o maksukohustuse vähendamise eesmärgil maksuhaldurile valeandmete esitamises, kui sellega on varjatud maksukohustust suurele kahjule vastava summa võrra või enam, mis seisneb alljärgnevas:

XXX, olles ajavahemikul 15.02.2008–02.12.2022 XXX juhatuse ainuliikmeks, esitas ajavahemikul 20.12.2018–16.10.2020 osaühingu raamatupidaja XXX vahendusel maksustamisperioodide november 2018–september 2020 käibedeklaratsioonides (KMD) tahtlikult valeandmeid maksukohustuse vähendamise eesmärgil, varjates sellega osaühingu maksukohustust kogusummas **XXX eurot**.

Nimelt XXX, tegutsedes vahendliku täideviimise vormis, s.o valitsedes XXX raamatupidajat XXX ülekaaluka teadmisega, kajastas osaühingu raamatupidamisarvestuses osaühingu arvelduskontole EEXXX (Swedbank AS) kaardimakseterminali kaudu laekunud makseid kui iseenda poolt antud omanikulaenu. Nimelt ei esitanud XXX klientidelt kaardimakseterminali kaudu laekunud makseid raamatupidajale müügituluna, vaid jättis mulje nagu oleks ta ise andnud selle summa ulatuses osaühingule omanikulaenu. Raamatupidamise pearaamatus kajastati seetõttu laekunud kaardimakseid omanikulaenuna, mistõttu osaühingu maksustatavat käivet vähendati. Perioodil november 2018 kuni september 2020 (k.a) on klientidelt kokku laekunud kaardimakseid summas XXX eurot, pearaamatu kontol XXX Swedbank on kajastatud laenuna kokku summa XXX eurot ning XXX on laekunud makseid kokku summas XXX eurot.

XXX pearaamatu kontol XXX Swedbank puuduvad samadel perioodidel viited kaardimaksete laekumisele.

ÄS § 180 lg-st 1 ja §-st 183 tulenevalt oli XXX osaühingu juhatuse liikmena vastutav selle juhtimise ja esindamise eest ning osaühingu raamatupidamise korraldamise ja raamatupidamisandmete õiguse eest. Maksukorralduse seaduse (MKS) § 8 lg-st 1 tulenevalt oli XXX kohustatud tagama maksuseadusest tulenevate rahaliste ja mitterahaliste kohustuste tähtaegse ning täieliku täitmise, sh osaühingu majandustegevuse tõepärase raamatupidamisarvestuse ning maksuhaldurile nõuetekohaste maksudeklaratsioonide esitamise.

Käibemaksuseaduse (KMS) § 3 lg 4 p 1 kohaselt peab maksukohustuslane arvestama käibemaksu sama seaduse § 1 lg-s 1 nimetatud tehingutelt ja toimingutelt, kusjuures sama seaduse § 1 lg 1 p-s 1 nimetatud käibe puhul peab ta maksma käibemaksu oma maksustamisele kuuluvalt käibelt.

KMS § 29 lg 1 kohaselt on maksukohustuslase poolt tasumisele kuuluv käibemaksusumma maksustamisperioodil sama seaduse § 3 lg-s 4 nimetatud tehingutelt või toimingutelt arvestatud käibemaks, millest on maha arvatud maksustatava käibe tarbeks, samuti ettevõtlusega seotud § 4 lg-s 2 nimetatud tehingute või toimingute või välisriigis toimuva ettevõtluse, välja arvatud maksuvaba käibena käsitatavad tehingud (§ 16), tarbeks kasutatava kauba või teenuse sama maksustamisperioodi sisendkäibemaks.

Eeltoodust tulenevalt jättis XXX XXX arvelduskontole laekunud kaardimaksed kajastamata müügikäibena ning esitas maksuhaldurile käibedeklaratsioonides perioodil november 2018 kuni september 2020 valeandmeid, vähendades tasumisele kuuluvat käibemaksu.

Klientide XXX on laekunud eelnevalt nimetatud perioodil kaardimakseid kogusummas XXX eurot, millest XXX eurot moodustab 20%-lise käibemaksumääraga maksustatav käive ja XXX eurot käibemaks. Seega varjas XXX maksustamisperioodidel november 2018–september 2020 XXX müügikäivet kokku summas **XXX eurot** ja vähendas maksukohustust kokku summas **XXX eurot**.

Seega pani XXX toime maksukohustuse vähendamise eesmärgil maksuhaldurile valeandmete esitamise, kui sellega on varjatud maksukohustust suurele kahjule vastava summa võrra või enam, s.o KarS § 389¹ lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjas kogutud tõenditega, on seisukohal, et XXX esitatud kahtlustus on põhjendatud. Kriminaalasjas kogutud tõendid annavad aluse talle süüdistuse esitamiseks KarS § 201 lg 1, KarS § 344 lg 1, KarS § 345 lg 1 ja KarS § 389¹ lg 1 järgi kvalifitseeritavate kuritegude toimepanemises.

Samas näeb kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) § 202 lg 1 ette, et juhul kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse otstarbekuse kaalutlustel lõpetaks. KrMS § 202 lg 7 sätestab, et kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest KarS-i eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib sama paragrahvi lg-tes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada prokuratuur.

Eeltoodu tähendab, et seadusandja on jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiipi, s.o võimalust isiku suhtes kriminaalmenetlust lõpetada eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kui kriminaalrepressiooni kohaldamine ei ole tingimata vajalik. Oportuuniteediprintsiip on viidud seadusesse sisse paljuski eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökonoomika põhimõttest lähtuvalt kasutada menetluslikke ressursse võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigushüvede võimalikult ulatuslik kaitse.

Käesoleval juhul leiab prokurör, et kriminaalasja asjaolusid arvestades on XXX puhul täidetud oportuuniteediprintsiibi kohaldamise eeldused. Oma seisukohta põhjendab prokurör järgnevalt.

KrMS § 202 lg 1 järgi on oportuuniteediprintsiibi kohaldamise esimeseks eelduseks, et kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu. KarS § 4 lg 3 kohaselt on teise astme kuritegu süütegu, mille eest on nimetatud seadustikus karistusena ette nähtud tähtajaline vangistus kuni viis aastat või rahaline karistus.

Käesolevas kriminaalasjas on XXX etteheidetavad teod kvalifitseeritavad KarS § 201 lg 1, KarS § 344 lg 1, KarS § 345 lg 1 ja KarS § 389¹ lg 1 järgi. KarS § 5 lg 1 kohaselt arvestatakse teo eest ette nähtud karistust teo toimepanemise ajal kehtinud seaduse järgi. Arvestades iga kvalifikatsiooni puhul viimase osateo toimepanemise ajal kehtinud karistusi, on käesoleval juhul kohalduvateks sanktsioonimääradeks KarS § 201 lg 1 puhul rahaline karistus või kuni üheaastane vangistus, KarS § 344 lg 1 puhul rahaline karistus või kuni üheaastane vangistus, KarS § 345 lg 1 puhul rahaline karistus või kuni kolmeaastane vangistus ning KarS § 389¹ lg 1 puhul rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Seega on kõigi kriminaalasja esemeks olevate kuritegude puhul tegemist teise astme kuritegudega, mille toimepanemise eest ei ole nähtud ette vangistuse alammäära.

Järgmiseks KrMS § 202 lg 1 alusel kriminaalmenetluse lõpetamise eelduseks on, et isiku süü ei ole suur. Süü suuruse hindamisel võetakse aluseks KarS-is toodud põhimõtted, eelkõige §-s 57 sätestatu. Arvestatakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja sätestatud karistusraame.

KarS § 201 lg 1 ja KarS § 344 lg 1 järgi kvalifitseeritavad teod, milles XXX kahtlustatakse, on seadusandja poolt sätestatud karistusraamidest lähtuvalt hinnatavad keskmisest väiksema raskusega teise astme kuritegudena. Samuti on XXX käesoleva aja seisuga hüvitanud KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteoga XXX tekitatud kahju, mis on käsitatav KarS § 57 lg 1 p 2 mõttes kergendava asjaoluna. KarS § 389¹ lg 1 ja KarS § 345 lg 1 järgi kvalifitseeritavad teod, milles XXX kahtlustatakse, on seadusandja poolt sätestatud karistusraamidest lähtuvalt hinnatavad keskmisest raskemate teise astme kuritegudena. Samas ei ole KarS § 389¹ lg 1 järgi kvalifitseeritava teoga riigile tekitatud maksukahju maksukuriteo kontekstis suur. Eeltoodud asjaolusid kogumis arvestades leiab prokurör, et XXX süü on kokkuvõttes keskmine, kuid ei ole suur.

Viimaseks KrMS § 202 lg 1 alusel kriminaalmenetluse lõpetamiseks eelduseks on, et kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avaliku menetlushuvi. Praktikast lähtuvalt hinnatakse nimetatud kriteeriumi täidetust läbi eri- ja üldpreventiivsete kaalutluste.

Eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on menetluse jätkamine üldjuhul vajalik juhul, kui isikut on kahe aasta jooksul enne uue kuriteo toimepanemist sarnase süüteo eest karistatud või tema suhtes menetlus on otstarbekuse kaalutlusel lõpetatud või isik on oma muu käitumisega tõestanud, et tema edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks, mida muul moel ei ole võimalik korraldada, on vajalik rakendada mõjutusvahendeid või karistusi.

Käesoleval juhul on XXX puhul tegu isikuga, kellel puuduvad kehtivad kriminaalkaristused. Samuti ei ole tema suhtes viimase kahe aasta jooksul oportuuniteediprintsiipi kohaldades kriminaalmenetlusi. Lisaks on kriminaalasja esemeks olevate kuritegude viimasest osateost praeguseks möödunud enam kui 3,5 aastat ning prokurörile teadaolevalt on isik vahepealsel ajal käitunud seaduskuulekalt. Seega ei esine eripreventiivseid kaalutlusi, mis tingiksid vajaduse XXX karistamise järele.

Üldpreveniivsetest vajadustest lähtuvalt on isiku karistamine üldjuhul vajalik juhul, kui kuritegu on toime pandud elusfääris, mille vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või isiku karistamine on vajalik õiguskorra kaitsmise huvides või kui kannatanul puuduvad peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid.

KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava teoga, milles XXX kahtlustatakse, on tekitatud XXX kahju ulatuses, mille puhul üldjuhul eeldatakse avaliku menetlushuvi. Samas arvestades, et XXX on käesolevaks ajaks antud kahju hüvitanud, võib avaliku menetlushuvi selles osas lugeda äralanguks. KarS § 389¹ lg 1 järgi kvalifitseeritava teoga, milles XXX kahtlustatakse, on tekitatud riigile maksukahju ulatuses, mille puhul üldjuhul avaliku menetlushuvi ei eeldata. Samuti on antud kuriteos kannatanuks olev Eesti Vabariik Maksu- ja Tolliameti kaudu käesolevaks ajaks tagasi võtnud XXX vastu esitatud avalik-õiguslik nõudeavalduse, mis näitab, et kannatanu ei ole pidanud vajalikuks isiku karistamist kriminaalmenetluses, vaid peab piisavalt tõhusaks meetmeks asja lahendamist haldusaktiga. KarS § 344 lg 1 ja KarS § 345 lg 1 järgi kvalifitseeritavate kuritegude puhul üldjuhul avalikku menetlushuvi ei eeldata. Samuti ei ole XXX puhul tegu ametilt erilist usaldusväarsust eeldava isikuga.

Lisaks annavad prokuröri hinnangul kriminaalmenetlusele allutamise fakt, sellest tingitud vajadus osaleda kahtlustatavana menetlustoimingutel ning samuti käesoleva määrusega XXX pandav märkimisväärne kohustus avalikkusele piisavalt mõjusa signaali, et seda tüüpi käitumisele järgneb riigi reaktsioon isikute põhivabadusi enim piiravate vahendite ehk kriminaalmenetluse näol. Seega on XXX puhul üldpreventsiooni eesmärkide saavutamine tagatud piisaval määral.

Hinnates kõiki ülaltoodud asjaolusid kogumis, on prokurör seisukohal, et käesolevas asjas on ära langenud kriminaalmenetluse jätkamise eeltingimuseks olev avalik menetlushuvi ning esinevad KrMS §-s 202 sätestatud alused kriminaalmenetluse lõpetamiseks.

Eeltoodust tulenevalt ja juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, ringkonnaprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasja nr 21730000019 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:
 - 2.1 KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel kohustada XXX maksma riigituludesse **XXX eurot**. Nimetatud kohustus on XXX poolt täidetud.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:
 - 4.1 12.07.2022 XXX elukoha (XXX) läbiotsimisel ära võetud mobiiltelefoni XXX, sülearvuti XXX ja tahvelarvuti XXX sisust loodud koopiafailid, mis on hoiustatud Politsei- ja Piirivalveameti serveris – säilitada kuni kriminaalmenetluse uuendamise võimaluste ammendumiseni, seejärel KrMS § 126 lg 3 p 4 ja § 126 lg 5 alusel hävitada;
 - 4.2 12.07.2022 XXX kontori (XXX) läbiotsimisel ära võetud kõvaketta XXX sisust loodud koopiafail ning läbiotsimise käigus kassarvutist välja eksporditud XXX aruandefailid, mis on hoiustatud Politsei- ja Piirivalveameti serveris – säilitada kuni kriminaalmenetluse uuendamise võimaluste ammendumiseni, seejärel KrMS § 126 lg 3 p 4 ja § 126 lg 5 alusel hävitada.
5. Riiklikus sõrmejälgede registris ja riiklikus DNA-registris sisalduvate andmete kustutamine: andmed puuduvad.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lg-le 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kuriteokaebuse esitanud isiku XXX seaduslikule esindajale XXX (XXX) ja lepingulisele esindajale vandeadvokaat XXX (XXX), kahtlustatavale XXX (XXX) ning kannatanu Maksu- ja Tolliameti esindajale XXX
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lg-le 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, 10115 Tallinn. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
9. KrMS § 207 lg-te 2 ja 3 alusel võib **kannatanu** põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile aadressil Wismari 7, 15188 Tallinn.

Anneli Masing
ringkonnaprokurör
Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur

Leelo Soomaa
ringkonnaprokurör
Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur

XXX kinnitusel on ta kriminaalmenetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus ning on määruse kätte saanud.

XXX
kahtlustatav